

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

“Təsdiq edirəm”

Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları üzrə
Prorektor v.i.o. dos.Z.I.Məmmədov
“14 “ fevral 2025-ci il.

Fənn sillabusu

İxtisaslaşma: 060103- İngilis dilinin tədrisi metodikası və metodologiyası

Fakültə: Filologiya və ibtidai təhsil

Kafedra: Xarici dillər və tərcümə

1.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Xarici dillərdə hazırlığın tarixi və metodologiyası (Program LDU-nun Xarici dillər kafedrasının 12.02.2018-ci il tarixli iclasında təsdiq edilmişdir)

Kodu: MIF-B02

Tədris ili: I (2024-2025)

Semestr: II

Tədris yükü: Cəmi: 60 saat. Auditoriyadan kənar 45 sat. Auditoriya saati 15 saat (mühazirə 10 saat, seminar 5 saat)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 2 kredit

Auditoriya:

Saat:

2. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: Cavadova Yeganə Həmdulla qızı, dosent

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Əli Məmmədov küç.,40.

Məsləhət saati : V gün 14.⁰⁰

E-mail ünvanı: yegames@mail.ru

3.Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. Elena Taralunga TAMURA, “Concepts on The Methodology of Teaching English”, The Economic Journal of Takasaki City University of Economics vol.48, No.3, 2006 pp.169~188
2. J.Abdireimov, “Lectures on Methods of English” Uzbekistan, 2006
3. J. Mihaljevic Djigunovic and M. Medved Krajinovic, “Language teaching methodology and second language acquisition”, Department of English, University of Zagreb, Croatia
4. G.V. Rogova “Methods of teaching English” Moscow, 1983
5. Peter Hubbard and others. “A training Course for TEFL”. Oxford University Press, 1983
6. Е.И.Пассов. “Основы методики обучения иностранным языкам”. М. 1977
7. A.P.R. Howatt Retired, “The History of Teaching English as a Foreign Language, from a British and European Perspective”, University of Edinburgh, UK

4.Prerekvizitlər: Fənnin tədrisindən öncə hansısa fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

5.Korekvizitlər: Fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda digər fənlərdə tədrisinə zərurət yoxdur.

6.Fənnin təsviri və məqsədi: Kursun gedişində fənnin həcmi I tədris ilinin II semestri üzrə 15 saat (10 saat mühazirə, 5 saat seminar) nəzərdə tutulmuşdur. Metodologiyanın vəzifəsi müəllimlərin peşəkarlıqla işləməsinə təmin etmək və ingilis dilinin tədris prosesini gücləndirməkdir. Tədris öz işinin davamlı təhlilini, digər müəllimlərin təcrübələrini və tədrisin təkmilləşdirilməsi üçün yeni vasitələr axtarmasını nəzərdə tutur. Xarici dil öyrənərkən müəllim bir ana dili olan tələbələrə təqdim olunan xüsusi keyfiyyətləri düşünməlidir. Yəni ingilis dilinin tədrisi metodologiyası öyrədilərkən onu öyrənən tələbələr üçün ingilis dilinin yaratdığı problemlər nəzərə alınmalıdır. İngilis dili tədris metodikası bir çox problem və məsələlərlə bağlıdır:

1. Nəyi öyrətmək lazımdır? Bu, tələbələrin dil öyrənmə prosesində əldə etməsi lazım olan bilik, bacarıq və vərdişlərin məcmusudur.

2. Təhsilin məqsədi nədir? Müəllim dil öyrədilməsinin məqsədinə əmin olduqda, o, nəzərdə tutulan məqsədə çatmağı asanlaşdırır.

3. Necə öyrətmək lazımdır? Bu halda ingilis dilinin tədrisinə əsaslanan prinsiplər, tədrisdə istifadə edilən vasitələr, üsullar, metod və taktikalar lazımi nəticəyə gəlmək üçün istifadə olunur. Bu suallara cavablar metodologiyanın etalonunu elm olaraq təyin edir.

Tədrisin tarixinə gədikdə isə dövrləşmədən fərqli olaraq dil öyrənilməsi fərqli xarakter daşımışdır. Bu sahə müxtəlif dövrlər üzrə müxtəlif məqsədlərə xidmət edərək inkişaf yolu keçmişdir. Fənnin tədrisi zamanı bu məsələyə toxunulmuşdur.

7. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

8. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə, 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Hər sual 10 bala qədər qiymətləndirilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçirilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal- tələbə keçirilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.

-8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçirilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

-3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;

-1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

Toplanan bal	Qiymət	Hərflə
91-100	əla	(A)
81-90	çox yaxşı	(B)
71-80	Yaxşı	(C)
61-70	Kafi	(D)
51-60	qənaətbəxş	(E)
51-dən aşağı	qeyri-kafi	(F)

9. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda Əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir göröləcək.

10. Təqvim planı: 15 saat (10 saat müəhazirə, 5 saat seminar)		Müh.	Sem.	Tarix
№	Mövzuların adı			
1	Mövzu: Xarici dil tədrisinin metodları fənni bir elm kimi İcmal: Ümumi və xüsusi metodlar, xarici dilin tədrisi metodlarının digər fənnlərlə əlaqəsi Mənbə: [1, 2, 4]	2	2	
2	Mövzu: Xarici dilin tədrisinin və metodikasının tarixi İcmal: Qədim dövrlərdə xarici dil hazırlığı, qrammatik tərcümə metodu, analitik metodun tətbiqi, Sovet dövründə ingilis dilinin tədrisi üsulları, xarici dil tədrisində müasir tendensiyaalar Mənbə: [1, 7]	2		
3	Mövzu: Xarici dilin tədrisinin məqsədi, məzmunu və prinsipləri. Əsas metodoloji anlayışlar İcmal: Praktik, təhsil, mədəni məqsədlər; Psixoloji, linqvistik, metodoloji komponentlər; Fəaliyyət, vizuallaşdırma, şüurlu yanaşma, fərdiləşdirmə prinsipləri; Texnikalar, yanaşmalar və fəaliyyət Mənbə: [1, 2, 4]	2	2	
4	Mövzu: Xarici dil tədrisinin ənənəvi (tarixi) və müasir metodları İcmal: Qrammatik tərcümə metodu, Henri Palmer və M.Vestin metodları; Audilingual və audivisual metodlar, struktur-situasiya və tədrisin davranış metodu, qarışıq və ortaq üsullar, koqnitiv yanaşma Mənbə: [2, 4, 5]	2		
5	Mövzu: Əsas dil bacarıqlarının öyrədilməsi metodları İcmal: Qrammatika və lüğətin tədrisi metodologiyası, Dinləmə, yazı, oxu və nitq bacarıqlarının tədrisi metodikası. Mənbə: [2, 4]	2	1	

11. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar

- Tələbələrin dil öyrənmək üçün potensial və qabiliyyətlərini inkişaf etdirmək;
- Xarici dil hazırlığının tarixi mərhələləri ilə tanış olmaq;
- Dil bacarıqlarının öyrədilməsi metodlarına yiyələnmək;
- Metodologiyada əsas anlayış və prinsipləri mənimsəmək;
- Metodoloji yanaşmaları ayırd etmək

12. Fənn üzrə təlimin nəticələri

- Xarici dildə hazırlığın tarixi və metodologiyası fənni öyrənənlərin dil öyrənmək üçün potensial və qabiliyyətlərini inkişaf etdirir;
- Xarici dildə hazırlığın tarixi və metodologiyası fənni öyrənənləri xarici dil hazırlığının tarixi mərhələləri ilə tanış edir;
- Xarici dildə hazırlığın tarixi və metodologiyası fənni öyrənənlərə müasir təhsil sisteminin metodologiyasında əsas anlayış və prinsipləri mənimsəmək və metodoloji yanaşmaları ayırd etməyi öyrədir.

13. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi

14. Kollokvium sualları:

I-kollokvium

1. Ümumi və xüsusi metodika anlayışları

2. Xarici dil hazırlığının əsas məqsədləri
3. Qədim dövrlərdə xarici dil hazırlığı
4. Xarici dil hazırlığının əsas məzmunu
5. Xarici dil hazırlığının əsas prinsipləri
6. Xarici dil hazırlığında müasir tendensiyalar
7. Xarici dilin tədrisi metodikasının digər fənlərlə əlaqəsi
8. Analitik metodun tətbiqinin mahiyyəti
9. Xarici dil hazırlığının tarixi inkişaf dövrləri
10. Xarici dilin tədrisi metodologiyasında qrammatik-tərcümə metodu

II-kollokvium

1. Xarici dilin tədrisi metodologiyasında Henri Palmer metodu
2. Kommunikativ dil təlimi: yanaşma və metodikası
3. Oxu bacarığının tədrisi metodları
4. Yazı vərdişlərinin tədrisində əsas mərhələlər
5. Qrammatik tərcümə metodu
6. Lüğətin tədrisinin əhəmiyyəti
7. Dinləmə bacarığının tədrisi üsulları
8. Əsas metodoloji anlayışlar və onların mahiyyəti
9. Nitq vərdişlərinin öyrədilməsi yolları
10. Xarici dilin tədrisi metodologiyasında audilinqual metod

15. İmtahan sualları:

1. Ümumi və xüsusi metodika anlayışları
2. Xarici dilin tədrisi metodikasının digər fənlərlə əlaqəsi
3. Xarici dil hazırlığının əsas məqsədləri
4. Qədim dövrlərdə xarici dil hazırlığı
5. Xarici dil hazırlığının əsas məzmunu
6. Xarici dil hazırlığının əsas prinsipləri
7. Xarici dil hazırlığında müasir tendensiyalar
8. Xarici dilin tədrisi metodologiyasında əyanilik və fəallıq prinsipləri
9. Xarici dil hazırlığının tarixi inkişaf dövrləri
10. Xarici dilin tədrisi metodologiyasında qrammatik-tərcümə metodu
11. Xarici dilin tədrisi metodologiyasında birbaşa metod
12. Metodoloji prinsiplər.
13. Xarici dilin tədrisi metodologiyasında Henri Palmer metodu
14. Xarici dilin tədrisi metodologiyasında audilinqual metod
15. Kommunikativ dil təlimi: yanaşma və metodikası
16. Xarici dil tədrisində qrammatikanın əhəmiyyəti
17. İngilis dilinin qrammatikası ilə ana dilinin qrammatikası arasında müqayisəli xüsusiyyətlər
18. Lüğətin tədrisinin əhəmiyyəti
19. Lüğətin mənimsənilməsində tələbə təcrübəsinin çətinlikləri
20. Xarici dil materialının dinlənilməsi zamanı yaranan çətinliklər
21. Dinləmə bacarığının tədrisi üsulları
22. Oxu bacarığının tədrisi metodları
23. Yazı vərdişlərinin tədrisində əsas mərhələlər
24. Qrammatik tərcümə metodu
25. Nitq vərdişlərinin öyrədilməsi yolları
26. Analitik metodun tətbiqinin mahiyyəti
27. Xarici dilin tədrisi metodologiyasında əsas məqsədlər
28. Əsas metodoloji anlayışlar və onların mahiyyəti
29. Metodologiyada ənənəvi və müasir metodlar arasında oxşar və fərqli xüsusiyyətlər
30. Qrammatikanın tədrisinin əsas məzmunu

16. Bilet forması:

1. Nəzəri sual
2. Nəzəri sual
3. Nəzəri sual
4. Nəzəri sual
5. Nəzəri sual

“Xarici dillərdə hazırlığın tarixi və metodologiyası” fənninin sillabusu **060103**- İngilis dilinin tədrisi metodikası və metodologiyası (ingilis dili) ixtisasının tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus Xarici dillər və tərcümə kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir.
(14.02.2025–ci il, protokol N 06).

Fənn müəllimi: dos.Y.H.Cavadova

Kafedra müdiri: b/m H.L.Əkbərov

Garus album.
Quoniam: für das E.S. Mißlingen